

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Názov práce: *Subjektívne hodnotená kvalita života a postupy jej zisťovania*

Autor práce: PhDr. Monika Kačmárová, PhD.

Odbor HIK: všeobecná a experimentálna psychológia

Oponent: doc. Mgr. Tatiana Dubayová, PhD.

Pracovisko oponenta: Katedra špeciálnej pedagogiky, Pedagogická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove

Posudzovaná habilitačná práca bola predložená v rozsahu 143 strán textu, ktorý je tematicky členený do troch hlavných blokov. Prvým je teoretický úvod, v ktorom autorka podrobne vymedzuje historický kontext vzniku pojmu kvalita života a nástroje, ktoré sa používajú na jej hodnotenie. Jadro textu tvorí druhý blok, ktorý pozostáva z plnotextového znenia siedmich štúdií publikovaných v rokoch 2007-2015. Záverečná tretia časť patrí diskusii a odporúčaniam pre prípadný budúci výskum. Autorka si zvolila spôsob spracovania témy prostredníctvom súboru publikovaných vedeckých prác doplnený komentárom. Avšak jedným z jeho úskalí je redundantné uvádzanie už známych, informácií, čo môžeme registrovať aj v tejto práci.

Autorka sa téme kvality života a jej aspektom venuje viac ako dekádu svojho akademického života a v štúdiách, ktoré si zvolila zaradiť do habilitačnej práce má v dvoch z nich 50 % autorský podiel, v zvyšných piatich je 100 % autorom. Boli publikované ako súčasť vedeckej monografie (1. štúdia) alebo v renomovaných časopisoch s významným vedeckým impaktom, čo je zároveň nezávislým potvrdením kvality výskumnej práce autorky. V samostatných štúdiách detailne spracováva parciálne témy kvality života so špeciálnym zameraním sa na nástroje jej zisťovania v populácii seniorov. Tu si dovoľím podotknúť, že vzhľadom na túto cieľovú skupinu prezentovanú v štúdiách by bolo vhodné ju zmeniť aj v názve práce napr. *Subjektívne hodnotená kvalita života a postupy jej zisťovania u seniorov*. Toto upresnenie by pomohlo presnejšie zacieliť teoretický vstup práce a vysvetlilo by existenciu kapitoly 1.4.

K práci a jej spracovaniu mám niekoľko pripomienok, ktoré sa týkajú prevažne štruktúry práce, ktorej formálne náležitosti určuje Smernica o náležitostiach záverečných prác. Ako je vidieť už v Obsahu, práca akoby mala len jednu kapitolu (prvú) členenú na 4 podkapitoly, ostatné časti nie sú číslované ako kapitoly, čo trochu zneprehľadňuje orientovanie sa v texte. Štúdie sú nazvané len ako štúdie 1-7, čo mohlo byť nahradené/doplnené aj názvom príspevku. Tak ako je potrebné, sú síce uvedené vo full-textovej verzii, avšak z bližšie neurčeného dôvodu sú prezentované ako kópie článkov publikovaných v danom médiu. Tie však majú vlastné kritéria na formátovanie, ktoré nekorešponduje s vyššie uvedenou Smernicou, čo má vplyv na vnímanie textu ako nie dostatočne harmonického.

V úvode práce je cieľ stanovený všeobecne. Bolo by vhodné v úvodnej časti ho stanoviť explicitnejšie aj s ohľadom na to, že každá zo štúdií má cieľ určený. V záverečnej časti sa autorka primárne zameriava na výskumné zistenia štúdií 4-6 a ich interpretácie, ktorých zistenia len všeobecne zakomponovala do odporúčaní pre ďalší výskum prípadne prax bez bližšieho pokusu o syntetizáciu, resp, odlišnosti vzhľadom na dosiahnuté výsledky v jednotlivých štúdiách.

V zozname literárnych zdrojov je približne 77 % zahraničných, zvyšných 23 % patrí českým a slovenským autorom. Je to spôsobené nedostatkom výskumného spracovania tejto témy slovensko-českými vedcami? Otázkou je tiež možnosť resp. korektnosť porovnania výsledkov a ich interpretácia v kontexte kultúrne odlišných prostredí, ako je napr. Turecko alebo Austrália.

Napriek uvedeným výhradám k predloženej habilitačnej práci, oceňujem kvalitu vedeckej činnosti M. Kačmárovej, ktorej výsledky boli publikované vo významných vedeckých periodikách. Predloženým súborom prác prezentuje kontinuitu svojho výskumu a svoj dlhodobý záujem o tému kvality života a jej meranie.

Otázky do diskusie

1. V štúdii 1 uvádzate, že ste už v rokoch 2010-2014 identifikovali 831 rôznych nástrojov na meranie kvality života, neskôr ste sa 36-tim z nich podrobnejšie venovali. V štúdii 5 ste sa zamerali na zisťovanie psychometrických vlastností nového nástroja Subjektívne hodnotenie kvality života. Moja otázka znie: Potrebuje svet ďalší nástroj na meranie kvality života? Aké sú tie kľúčové miesta, kvôli ktorým je problém, (teraz zjednodušujem), vytvoriť jeden a validný nástroj na zisťovanie kvality života bez kultúrnej senzitivity?
2. Pokúste sa, prosím aspoň rámcovo, pretransformovať výsledky z Vašich výskumov do odporúčaní pre oblasť verejných politík starostlivosti o seniorov v intenciách zvýšenia ich kvality života.

Záverečné hodnotenie

Habilitačnú prácu *Subjektívne hodnotená kvalita života a postupy jej zisťovania* autorky PhDr. Moniky Kačmárovej, PhD. **odporúčam** prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške **odporúčam** udeliť vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **všeobecná a experimentálna psychológia**.